

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Szkolenie w Vantaa, Finlandia

“BENCHMARKING COURSE FINNISH EDUCATION SYSTEM”

Przeprowadzone przez firmę EduFuture

26/03/2017 - 01/04/2017

Podczas naszego pobytu w Finlandii zapoznaliśmy się z fińskim systemem edukacji, sposobami zarządzania placówkami oraz praktycznymi rozwiązaniami funkcjonującymi w szkołach. Odwiedziliśmy cztery szkoły na różnych poziomach edukacji i różnych miejscowościach: *Tikkurilan Lukio*, *Länsimäen Koulu* w Vantaa oraz *Lyceiparkens Skola* i *Borgå Gymnasium* w Porvoo.

Wszystkie szkoły zorganizowane były w podobny sposób. W bogato wyposażonych pracowniach uczniowie korzystali z bardzo wielu dostępnych bezpłatnie materiałów – wszystko, czego potrzebują uczniowie, zapewnia szkoła, poczynając od zeszytów szkolnych, aż po wysoko wyspecjalizowane pomoce dydaktyczne. Można było zaobserwować ogromny wkład finansowy państwa w oświatę. W żaden sposób nie można tego porównać z finansowaniem oświaty w Polsce.

Uczniowie podczas przerw mają możliwość wypoczynku na świeżym powietrzu, na korytarzach znajdują się miękkie siedziska, pufy. Dzieci mogą skorzystać z ogólnodostępnego sprzętu sportowego. Wszyscy dbają o czystość – uczniowie i nauczyciele chodzą po szkole w skarpetkach lub miękkich kapciach, Na uwagę zasługuje powszechny szacunek wobec wszystkich – zarówno nauczycieli, jak i uczniów. Umiejętnie połączono swobodę bycia z atmosferą sprzyjającą nauce i indywidualizacją pracy z uczniem.

Nie ma rankingu szkół, wszystkie powszechnie uznawane są za dobre i wspomagane takimi samymi środkami. Wielokrotnie zapewniano nas, że najlepsza jest ta szkoła, która znajduje się najbliżej miejsca zamieszkania ucznia. Nie klasyfikuje się dzieci i młodzieży według ich uzdolnień. Nie ma uczniów „lepszyc” czy „gorszych”, niedopuszczalne jest ich porównywanie. Z badań wynika, że różnica między fińskimi uczniami dobrymi i słabszymi jest najmniejsza na świecie.

Wszyscy cenią sobie daleko idącą integrację społeczeństwa, można także zauważyć duży wysiłek w udzielanie pomocy uczniom wymagającym szczególnej troski. Oczywiście szkoły są również bardzo przyjazne dla osób niepełnosprawnych.

Dla każdego ucznia projektuje się indywidualny plan nauki oraz rozwoju. Książki, zdania i ćwiczenia dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości każdego dziecka. Duży nacisk kładzie się na praktyczny aspekt nauki, nie ma testów, sprawdzianów czy kartkówek, jedynym obowiązkowym egzaminem jest odpowiednik polskiego egzaminu maturalnego. Szkoły jednak wprowadzają testy sprawdzające kompetencje uczniów trzy razy do roku, a rodzice otrzymują informację na temat postępów dziecka. Uczniowie całą wiedzę zdobywają podczas zajęć lekcyjnych, prace domowe zadawane są sporadycznie i na ogół dla chętnych.

Na uwagę zasługuje również fakt dużej autonomii nauczyciela. Pedagodzy sami tworzą programy nauczania dostosowane do potrzeb ucznia, oparte na ogólnych wytycznych ministerstwa edukacji. Mają dużą swobodę w doborze materiału nauczania. Dyrektorzy i rodzice darzą kadre pedagogiczną ogromnym zaufaniem, nie funkcjonuje system hospitacji czy zebrań z rodzicami. Każdy nauczyciel zobowiązany jest jedynie do odbycia raz w roku rozmowy z dyrektorem. Wynika to z dużego prestiżu zawodu nauczyciela i wnikliwej selekcji już na poziomie szkół kształcących przyszłych pedagogów.

Fiński system oświaty uznawany jest za jeden z najlepszych na świecie. W kursach typu „benchmarking” uczestniczą przedstawiciele w całej Europie. Należy uświadomić sobie, że fińskiego systemu edukacji nie da się w całości przenieść na grunt polski, wynika to z różnych uwarunkowań np. kulturowych, światopoglądowych, społecznych.

Można jednak wprowadzać zmiany dotyczące podejścia do ucznia, jego motywacji do nauki i indywidualnych potrzeb. Niektóre zmiany w urządzaniu szkoły również są osiągalne, np. poprawa warunków wypoczynku ucznia podczas przerw lekcyjnych, jednak warto podkreślić, że pracownie w naszej szkole są już porównywalnie wyposażone do tych w obserwowanych przez nas szkołach fińskich.

Nasza szkoła znajduje się na terenie podlegającym intensywnej zabudowie deweloperskiej, w związku z tym placówka jest przeludniona, co powoduje wiele utrudnień w codziennym funkcjonowaniu. Wpływa to między innymi na trudność w optymalnym wykorzystaniu czasu pracy w szkole – plan lekcji, zajęcia dodatkowe itp. Mimo przeszkód staramy się wzorować na dobrych i sprawdzonych praktykach fińskich. Ograniczamy liczbę zadawanych prac domowych do niezbędnego minimum, np. jedynie w ramach powtórzenia, od dawna indywidualizujemy także pracę z uczniami, diagnozujemy ich potrzeby edukacyjne, wprowadzamy innowacje, programy autorskie.

Warto byłoby przenieść do naszej pracy wychowawczej jeden z elementów funkcjonowania dzieci i młodzieży w szkole fińskiej. Nauczyciele powinni kłaść większy nacisk na uświadamianie uczniom, że każdy z nich jest tak samo ważny. Należy pokazywać dzieciom, że porównywanie się tylko na podstawie osiągniętych wyników jest niewłaściwe. Każdy człowiek ma taką samą wartość i może osiągnąć sukces na miarę swoich możliwości. W społeczeństwie równie potrzebny jest naukowiec, jak i dobry pracownik fizyczny.

Warto zwrócić uwagę na wysoką motywację naszego zespołu nauczycielskiego, który nieustannie stara się poszukiwać nowych rozwiązań, wykorzystuje doświadczenia innych, wzajemnie się wspiera i dba o rozwój osobisty. Wydaje się więc, że wprowadzone przez nas zmiany padają na podatny grunt, a jedyne przeszkody zależą od czynników zewnętrznych.